

missionshandler, hvilket jeg sætter i Forbindelse med, at i § 2 ere Ordene „eller faldt“, som tidligere stod der med Hensyn til Angivelse af Bogtrykker, ligeledes udeladte. Jeg kan ikke vide, om Grunden dertil er, at man har meent, at en Forfeelse af den Natur, hvormed der handles, maatte være at betragte og bedømme efter den almindelige criminelle Lovgivning, og at det er Grunden, hvorfor der ikke i Presseloven skulde indeholdes en saadan Bestemmelse, som den, der maa antages at være tilstøttet deels fra Regjeringens Side ved dens Forslag, og deels senere fra Landsthingets Side.

Næst efter at have tilladt mig disse Bemærkninger om de Punkter, hvormed jeg kunde ønske at faae nogle yderligere Oplysninger, maatte det tillades mig at tilføie nogle Ord med Hensyn til Lovforslaget i det Hele, deels som begrundende en Hensiktsang om, hvorvidt der dog ikke maatte være Anledning til at bringe denne Sag paany under et Udvalgs Overveelse, og deels ialtfald som berørende Gjenstande, der muligen kunde komme til at fremtræde i Form af Endringsforslag. Det er langt fra mig, at jeg jo erkjender den store Fordeel med Hensyn til Lovgivningen, som en Lov i den Retning, hvormed der her er Tale, vilde medføre, ikke heller, at jeg jo erkjender nogle Forbedringer som denne Lov har faaet ved dens Behandling paa et andet Sted, og navnlig vil jeg udhæve som en Forbedring, jeg antager, Loven har faaet, at ved at bestemme Rækkefølgen af de Ansvarsplygtige efter § 3 er der taget Hensyn til det for de Efterfølgende utilregnelige Factum, at den, der tidligere bærer Ansvar, og som paa den Tid, et Skrift udkommer, maatte have fast Bopæl her i Riget, senere, naar Sag anlægges, kunde have undraget sig Statens dømmende Myndighed. Men, idet jeg saaledes villigen erkjender dette, kan jeg paa den anden Side heller ikke nægte, at der er andre Dele, med Hensyn til hvilke dette Lovudkast tiltaler mig mindre end baade Regjeringens oprindelige Udkast og ligeledes det Forslag, som gik ud fra Landsthinget. Det vil erindres, at saaledes som Loven gik ud fra Landsthinget indeholdt dens § 3: „Kan Straffeansvaret ikke gjøres gjældende mod Noget af de fornævnte Personer, gaaer det over paa

Bogtrykkeren, og hvis ei heller denne kan findes, paa Enhver, der forhandler eller uddeleer Skriftet.“ Denne sidste Bestemmelse er gaaet ud af det Forslag, som nu foreligger. Men dette kan jeg ikke ansee for nogen Forbedring ved Loven, men maa derimod være tilbøielig til at antage det Modfaste. I Regjeringsudkastet stod en Bestemmelse, som ikke vandt Bisfald i det høitærede Landsthing, og som heller ikke nu foresendes i Lovforslaget. Jeg har imidlertid altid været af den Mening, at Regjeringsudkastet forsaavidt var at foretrække, at, naar Ansvarligheden skal være noget Virkeligt, den da ikke skal kunne overføres paa Personer, som i Sandhed ikke kunne ventes dragne til Ansvar for Domstolene. Det er nemlig den Aldersbestemmelse, som indeholdes i Regjeringsudkastet, der sagde om Forfatteren, hvad der ogsaa skulde gjælde om de Paafølgende med Undtagelse af Bogtrykkeren, at han skulde have 18 Aars Alderen eller være i en Alder, som dog i det Mindste medfører personlig Myndighed. Ligesom det ordentligvis ikke kan antages, at en Person i en yngre Alder er den virkelige Forfatter, den virkelige Redacteur eller Udgiiver eller Forlægger eller Commissionshandler, saaledes er det aabenbart, at Loven, naar en saadan Grændse ikke findes i den, aabner Veie til Glusioner, idet Drengene i en Alder, som gjøre dem udygtige til at bære Ansvar for Handlinger af denne Bessaffenhed, og om hvem man aldrig kan vente, at Domstolene vilde paalægge dem et saadant Ansvar, kunne fremstilles som dem, der skulle bære Ansvar igjennem alle de Stadier, hvormed der forsaavidt er Tale. En tredie Bestemmelse, som jeg i en dobbelt Retning skal tillade mig at nævne, og som jeg vil berøre, og berøre, uagtet jeg forsaavidt kommer i Strid med det endelige Resultat af Afstemningen i det ærede Landsthing, er et Punkt af saa indgribende Bigtighed, at jeg virkelig troer, at det fortjener den nøieste Overveelse. Det er den Forandring, som Regjeringsudkastets § 13 i Henseende til sin første Bestemmelse undergik ved 3die Behandling her i Landsthinget, og som med nogen Modification forekommer i det Lovforslag, som nu er tilskillet Landsthinget fra det andet Thing. Jeg erkjender tilfulde den store Vægt,